Forgószél, Gizi, nincs lehetetlen

Jöttem. Megjöttem. Ideértem. Huh. A lelkem is ideért. Egy kicsit később ugyan, éreztem, amikor beleült valahova a szívem és tüdőm közé. A tegnapi, vasárnapi délutánra esett a Duna holtágán. A mólón. Gizi is benézett. A hattyú. Olyan gizis. Így gondoltam, legyen erre a pár napra ez a neve.

Öt évvel ezelőtt, amikor itt voltam, nem jutottam le a Duna holt ágához, pedig mindenki dicsérte. Így elhatároztam már idefelé jövet, a kacskaringós utakon autózva, hogy ha törik, ha szakad, én bizony lekacskaringózom addig ezen az öt napon bár egyszer. Hétágra sütött a nap vasárnap. Meleg volt. Elkészült a színlap, s engem meg evett a fene ki, a napsütésbe, fotoszintetizálni akartam. Mondtam Zsófinak, gyerünk. Nem tudom, merre kell menni, de gyerünk. Karina is ráharapott. Beültünk az autóba, a térkép szerint már a horvát határnál voltunk, amikor megláttunk egy házat benne egy bácsival. Na jó, akkor én most megkérdezem hol vagyunk és hogy lehet lejutni ahhoz a mólóhoz. Még másfél kilométer, mondja kedvesen. De jó, hogy nem gyalog jöttünk, fut át az agyamon. Megérkezünk, nem lehet eltéveszteni, már az útról látszik a víz. Autó elolt, kilép. Jobbról víz, előttem zöld pázsit, balról egy meseszép magnóliafa. Nekem kell egy magnóliafa otthonra – kólint fejbe az érzés, mert ezt a látványt szeretném ott is. A halászháznál megcsap a friss halászlé illata, a víz csillog, a móló imbolyog. Rajta mi is. Kiülünk, kifekszünk, nekivetkőzünk, s ekkor megjön Gizi is látogatóba. Nevetünk, beszélgetünk. Ezt a helyet megmutatnám a férjemnek is. Szeretné. Visszaérünk. Előadás. Az újvidékieké. Leülök, s azt érzem, hogy na most, most érkeztem meg. Most érzem a színházszagot. Előadás után kávé. Otthon érzem magam, beszambázok a konyhába. Csíkos Éva vizet forral, közben beszélgetünk. Zsaki beviharzik a széles mosolyával mint valami forgószél, felkap bennünket is ezzel a boldogsággal, s mint az örvénynél csak hagyjuk, hogy magával rántson. Pali bácsi hozza-viszi. Mit? Mindent. *„Látod, a kis irodában van minden, ha valamit keresnél, csak oda menj be”* igazít útba, Toldi megkérdezi, mindenetek megvan? Kábé 10 perccel utána Vali is. Molnár Józsi bácsi a kiállítást bogarássza, Zsivu Péter meglátja, hogy egy üveg Minaqua vízzel próbálok meglógni vacsora után. Be kell fejeznem a zsűrizést, meg kell írnom a besúgót, cikáznak a fejemben a feladatok. De lekapcsol. Itt nem lehet CSAK ÚGY meglógni. *„Ugye abban pálinka van?”* Kérdezi. Hát, ebben bizony alkoholmentes. *„Akkor vigyél egy üveg pálinkát is mellé, jobban megy majd az írás.”* Nevetünk. Lenne itt mindenfle írs, ha en mst bpalnkaznk. ☺ De azért Anikóval csak kinyitunk egy sört. Meg megbeszéljük az élet nagy dolgait, legalábbis az elmúlt időszak nagy dolgait. Mert ez is kell. Mert ő holnap hazamegy. Mert a technika ördöge kibabrál velünk. Mert ami elromolhat, az el is romlik. Murphy-törvény. De megoldjuk. Mert olyanok vagyunk. Nem ismerünk lehetetlent. Itt senki nem ismer lehetetlent. Embereimre találtam. Itt. Most.

Virág Kiss Anita

Jézus, segíts, sokat osz nagyokat! – A mindennapok vallásossága Kupuszinán

Részletek Silling István *Ünnepek és hétköznapok* című könyvéből

A római katolikus ünnepek, a vasárnapok, valamint a családnak vagy közösségnek hivatalossá vált ünnepei (esküvő, keresztelő) liturgikus rendjét tisztelő és betartó, hagyományápoló bácskai Kupuszinán (Bácskertes) a templomon mint hivatalos liturgia szakrális terén kívül is számtalan alkalma nyílik a hívő embernek vallása gyakorlására. Az emberek közötti legegyszerűbb kommunikációs kapcsolattól a hosszan elnyúló, napokig, hetekig, hónapokig vagy egy életen át tartó böjtig, fogadalmakig, a gyermeknevelés hosszú éveiig sok megélési lehetősége van a vallásgyakorlásnak, és ezáltal a vallási néphagyomány átörökítésének. [...]

A mindennapi, más szóval hétköznapi vallásosság legelterjedtebb mozzanata a **keresztvetés**, mely valójában maga is ima, imával párosuló gesztussor. Az imádkozás előtt és után történő keresztvetés az imádkozásnak, mint vallásos cselekedetnek a része. [...] Szenteltvízbe mártott ujjaival keresztet vet magára a hagyományőrző család minden tagja mielőtt aludni térne. [...] Keresztet vetnek a kenyérre is, mielőtt megszegnék. Szegés után a kést nem hagyják élével felfelé az asztalon, sem másutt, mert belelép a Jézuska.

[...] szólnom kell az **alamizsnálkodás**ról mint a vallási néphagyomány egyik eleméről. Kupuszinán a halott után maradó ruhákból mindig adnak a szegényebb embereknek, vagy ha nem is szegényebbnek, akkor a ruhadarabokat viselni tudó személyeknek (egyre kevesebb a népviseletben járó asszony, s ezért már-már nincs is kinek adományozni az elhunyt nő után maradt ruhadarabokat). Nem a vallás, hanem a néphit szerint, ha a házbeliek a nemrég elhunyttal álmodnak, akkor az azt jelenti, hogy az elhunytnak még bolyong a lelke, s ezt úgy lehet megnyugtatni, hogy a ruháiból szét kell osztani, vagy pedig mielőbb misét szolgáltatni lelke üdvéért. [...]

A népi vallásosság leggyakoribb mindennapi formája ma is az imádkozás, az Istenhez fordulás, a vele való kommunikáció. Az imádkozás alkalma leginkább a lefekvés előtti, s ilyenkor hosszabban imádkozik a vallásos ember. [...]

Az imádkozáshoz kapcsolódnak hosszabb-rövidebb **kérés**ek, **hálaadás**ok. Valamilyen terv megvalósítása előtt ezt mondják: *Ha Isten segít, vagy ha a Jóisten is úgy akarja.* [...] Idős adatközlőm mesélte, hogy az aratás megkezdése előtt, levetett kalappal a következő fohászt szokta mondani a búzatábla szélén: *Tudod, Uram, hányan vagyunk, azt is tudod, mit akarunk. Jézus, segíts!*, s csak ezután suhintott a kaszájával. Vöröshagyma-termesztéséről volt ismert sokáig Kupuszina. A hagyma felszedése előtt szokták mondani kissé tréfásan, de komolyan gondolva: *Jézus, segíts, sokat osz nagyokat!* [...]

A kérés, illetve az **áldásvárás** kategóriájába tartoznak azok a hiedelmek is, amelyek az emberélet fordulópontjain az esővel kapcsolatosak. Ugyanis Kupuszinán még él az a hiedelem, hogy ha a menyasszonyra eső hull, az áldást jelent. Ha pedig a halott koporsója megázik, akkor az elhunyt üdvözül.

A mindennapi gyereknevelésben is többször megjelenik a vallásos elem. Így például abban a hiedelemben, hogy annak a gyereknek, aki náddal verekszik, meghal az anyja, valójában Jézus megostoroztatásának emléke él tovább, szigorú didaktikai figyelmeztetéssel.

A kenyér megbecsülésére is nagy gondot fordítottak a nevelők, szülők. A kenyeret nem szabad eldobni, mert az a Jézuska teste. Ha egy darab kenyér leesik a földre, azt fel kell emelni, megcsókolni, ugyancsak azért, mert az a Jézuska teste, s el kell fogyasztani. Különben pedig az érett búzaszem egyik végén Jézus arcát vélik felfedezni a kupuszinaiak.

Az egyházi előírások betartására figyelmeztet az a hiedelem is, hogy ha adventben táncolnak, akkor lehullik a szilvatermés.

A népi vallásosság körébe tartoznak a különböző **fogadalmak** is, [...] fogadalmat tehetnek a gyermekáldásban nehezen részesülő házaspárok, vagy a szülés fájdalmaitól félő asszonyok. Ilyen családokban azután, ha kislány születik, akkor a Rita vagy az Anna nevet kapja, hiszen Szent Ritához vagy Szent Annához imádkozott az édesanya. [...]

Régebben a tehetősebb családok a menyasszony koszorúját és a vőlegény kalaprózsáját asztalossal berámáztatták kék ládikába, az üveggel fedték, s e ládika aljára, de szintén az üveg mögé szentek, angyalok kis figuráit helyezték, majd ezt a tisztaszoba falára akasztva házioltár gyanánt használták.

A ház külsején ugyancsak találhatók szakrális elemek. Ilyen például a régi, náddal fedett házak tetőperemén a nád összetartására szolgáló két deszka egybeerősítésénél látható kovácsoltvas kereszt. [...] az 1960 után épített házak oromzatán téglából kiképzett padláslyukak is kereszt formájúak az egész faluban. [...]

Összefoglalásként megállapítható, hogy a hétköznapokban megélt vallási kultúra népi hagyományai éppoly gazdagon maradtak meg szülőfalumban, Kupuszinán, mint az ünnepnapok színes hagyományvilága, s mint a tarka népviselet és az ízes kupuszinai nyelvjárás.

Akiket magukkal ragadtak az eufória-lepkék

Csernai Panna és Csíkos Gergő két kupuszini származású középiskolás. Panna Szabadkára jár a Bosa Milićević Közgazdasági Középiskolába, Gergő Zentára a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégiumba. Mindketten diákszínjátszók. Panna már régóta játszik a kupuszini amatőr társulatban, tavaly kipróbálta magát a MAdT-ban is, Gergő viszont Zentán lett amatőr diákszínjátszó. Őket kérdeztem az élet és az amatőr lét nagy dolgairól.

Kisgyermekként értek olyan hatások benneteket, amik a színjátszó felé terelhettek?

Gergő: Elég sokat jártam már kisgyermek korom óta mindenféle előadásokra, és minden egyes alkalommal elvarázsolt a világa. A falunkban minden évben egyfajta musicales stílusban készítik a színdarabokat. Nagyon megszerettem a műfajt, de őszintén, soha nem éreztem a magaménak. Volt szerencsém kétszer élőben látni az *István a király* rockoperát, ami viszont sokkal inkább felkeltette az érdeklődésem. Első alkalommal annyira megfogott az előadás, hogy rákerestem a megfilmesítésére Youtube-on, és annyiszor néztem újra, hogy amikor másodszor láttam a színdarabot, már fejből mondtam fel az egész szöveget. Pláne a dalokat. Valószínűleg ez a helyzet még jobb lett volna, ha az énekhangom is elérné a hallgatható szintet. De hát sebaj, a színházba beleszerettem, és végre éreztem, hogy kötődöm is hozzá.

Panna: Négyéves lehettem, amikor egy óvodás műsoron egy szál bikiniben énekeltem a *Ha végre itt a nyár* című dalt zenekísérettel. A színpadon állva a taps után valami történt bennem. Éreztem, hogy igen, én ezt szeretném csinálni.

Mióta foglalkoztok színházzal?

Gergő: Úgy átfogóbban, tavaly november óta, amikor Gyuri és Zoli – **Virág György** és **Dévai Zoltán** a Zentai Magyar Kamaraszínház két színésze, a szerk. megj. – elindították az idei diákszínjátszót. Előtte is volt szerencsém kipróbálni magam otthon, mint statiszta. Egy nyári táborban volt lehetőségünk megismerkedni a színpadi mozgással, és volt, hogy pár perces darabokat is összeállítgattunk. De ha rövidre szeretném fogni, ez volt az első olyan alkalom, hogy én is valódi részese lehettem egy egész előadás elkészítésének.

Panna: Komolyabban öt éve színészkedem a Sturcz József Amatőr Színjátszó Társultanál. Az első főszerepem a *János Vitéz*ből, Iluska karaktere volt.

Miért jó, miért szerettek kiállni a színpadra?

Gergő: A lepkék miatt a gyomromban meg a gombóc miatt a torkomban. Ami az első néző terembe érkezésétől egészen a darab végi meghajlásig tart. Természetesen nem magában ez az érzés az, ami engem lázba hoz, hanem az előadás dinamikája. Ahogy kiállok a színpadra, farkasszemet nézek a nézőkkel, és a pulzusom az eget veri, és mégis élvezek ott lenni. Élvezem azt az adrenalint, amit a teljesítési kényszer vált ki. Hiszen egy előadást nem lehet újra forgatni, mint egy filmet. A színházban neked ott kell lenned, és csinálnod kell. És ha megcsinálod, akkor elfog az a mérhetetlen boldogság, amit a nézők elégedettsége és a társaid szemén tükröződő büszkeség vált ki.

Panna: Amikor a taps felcsendül, eufóriába kerülök, hatalmas mosolyra kerekedik a szám, feltöltődöm energiával, és melegség tölti el a szívem. Nagyon jó érzés a színpadon állni és adni valamit a közönségnek.

CSÍKOS GERGŐ

Miért Zentán lettél színjátszó? Hogy-hogy nem Kupuszinán?

Gergő: Kupuszinán is próbálkoztam egy évben a színjátszással, mégpedig azt hiszem, nyolcadik osz-

tály végén. Statiszta voltam a *János vitéz*ben, viszont vissza kellett adnom a szerepet még a próbafolyamat során, mivel túlságosan ütköztek a gimnáziumi felkészítőimmel. Zentán harmadik osztály végén kapott el bennünket az egyik osztálytársammal az ihlet, hogy mi ezt igencsak szeretnénk még kipróbálni. Ezért megkérdeztük egy olyan ismerősünket, aki a tavalyi csapat becses tagja volt, nevezetesen **Szabó Róbert**et, hogy mégis hogyan tudnánk ebbe belekezdeni. Később ő invitált minket a tavaly novemberben elindult diákszínjátszó csoportba. És lehet nem ide tartozik, de hadd mondjam el, hogy ha valamit megbántam a gimnáziumi éveim alatt, akkor az az, hogy csak most kezdtem el a színjátszót.

Mit tudsz a leginkább hasznosítani majd és hol fogod hasznosítani azokat a tapasztalatokat, amit a színjátszón tanultál?

Gergő: Úgy érzem sokkal több mindent kaptam ettől a sok időmet és energiámat felölelő, nagy koncentrálást igénylő munkafolyamattól, mint ahogy azt szavakba tudnám önteni, de azért megpróbálom. Bátrabban állok ki emberek elé beszélni, és jobban is artikulálok. Nem mellesleg megismerkedtem önmagammal, valamint megszerettem Örkényt, és ezzel együtt elsajátítottam egy teljesen új látásmódot is. Hasznosítani biztosan tudom majd a későbbi foglalatosságaimban. Legyen az szavalóverseny, munkahelyi előadás vagy akár egy sima hétköznapi párbeszéd.

Találtál-e összefüggést a matematika és a színház között?

Gergő: Egy jó matek példa, ahogy egy jó színdarab is, gondolkodásra késztet. Vannak a rutinpéldák a matekban, amit ismétlés jellegűen megcsinálsz. És vannak ezzel párhuzamosan azok az előadások, amikre beülsz, végignézed, nevetsz egy sort, de a végén felállsz, kisétálsz, és másnap a színdarab nevére se emlékszel már. A matek nem egy túl közkedvelt tantárgy, de a színházat se szereti mindenki. Egyiket se éri meg csak úgy felesen csinálni. Ha már egyszer belekezdesz valamelyikbe, akkor azt csináld végig és csináld rendesen.

CSERNAI PANNA

Többször részt vettél a Magyar Amatőr és Diákszínjátszók Táborában. Játszol is, máshol is, nem csak Kupuszinán. Miért érezted szükségét, hogy kilépj a környezetedből, s máshol is tanulj színészetet?

Panna: Már háromszor voltam a MAdT-ban, és az idén sem fogom kihagyni. Olyan emberektől tanulhatok, és olyan tudásra tehetek szert, amit alkalmazni tudok a színjátszásban. Az egyhetes tábor alatt olyan

emberek vesznek körül, akik ugyanazt szeretik, amit én, és ugyanazt csinálják, amit én. Sok új barátot is szereztem, akikkel a mai napig tartom a kapcsolatot. Októberben a Danilo Kiš Színház Műhelybe is felvételiztem Szabadkán, ahol **Kálló Béla** és **Pámer Csilla** foglalkozik velünk. A műhelyben fejlesztjük a kreativitást, a beszédkészséget, az improvizálást, a mozgást. Azért éreztem szükségesnek, hogy kilépjek a megszokott környezetemből, hogy újat lássak, újat tanuljak és tapasztaljak, hogy valamilyen szinten jobban belelássak, más szemszögből is megláthassam a színészvilágot.

Melyik szerepet szeretted a legjobban?

Panna: A zenés műfaj közelebb áll hozzám, nagyon szeretek énekelni. Zeneiskolába is járok szólóénekre, hogy fejlesszem a hangom. Viszont a drámai műfajt is egyre jobban kezdem megismerni és kedvelni a színi tanodának köszönhetően. A szívmhez legközelebb áll talán a *Trezka*, a két felvonásos népszínmű, mert ezt a szerepet egy kedves ember, **Gosszé Endre** írta. Olyan életvidám lányt alakítok benne, aki meghódítja a körülötte lévő embereket. Szerettem Trezka jellemét, vele sikerült kiérdemelnem a legjobb női főszereplőnek járó díjat, nálunk és Komlón is az amatőr színjátszók között.

Virág Kiss Anita

Szövevényes francia film noir

Az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad előadásának zsűrizéséről

Ahogy beléptem a színházterembe, ha nem tudtam volna előre, akkor is tudtam volna, hogy ez az előadás Gabika (**Crnkovity Gabriella**) keze nyomát viseli. Misztikus, kicsit félelmetes, de pont ettől izgató kép meredt rám a színpadról. Papírhajók felfüggesztve – Zsófi meg is jegyzi, milyen sok időbe telhetett ezt mind meghajtogatni –, kék fényben úsznak. Az előadás elkezdődik, az első 30 percben semmit nem értek, kapkodom a fejem, te jó ég, Gabi, mi ez,?! Dühít, pont annyira, mint amikor puzzle-t rakok a keresztlányommal, és a 2-300 darabosból hiányzik 15-20 darab, amit valószínűleg belöktünk az ágy mögé. És kb. a 40. percnél megtalálom az első hiányzó darabkát, amit még nem pontosan tudok, hogy hova illik, de az biztos, hogy valahová jó lesz. És sorra lelek rá további darabkákra, majd be is helyezem őket a lyukakba, miközben heuréka-szerű érzéslöketek járnak át. Ááá, hogy ezt csináltad, Gabi!

Az előadás zsűrizésére éppen csak beesek a frissen megfőzött kávémmal. Ismerős arcok, sziasztooook, suhanok át közöttük. Diktafon be, szemüveg fel, laptop kinyit, Gigi (**Raffai Telečki Ágnes**) bevezető, Zia (**Figura Terézia**), a csoport vezetője mesél:

Nem színészeket szeretnének a Színes Szilánkok Diákszínpadban fabrikálni – bár tény, hogy úgy alakult, sok színjátszónak lett a hivatása végül ez. De akkor mi a cél? Hogy a fiatalok itt legyenek, érezzék jól magukat, megtanulják, mik az értékek, mi az, ami nem giccs. Hogy tudjanak mélyrehatóan beszélgetni alkotófolyamatokról, előadásokról, színészetről, művészetről...

A bevezető után **Fridrik Noémi** kezdte az értékelést, aki ismét személyes példát hozott. Négy évvel ezelőtt ők is színpadra állították Rejtő Jenőnek ugyanezt a regényét. Emiatt nagyon várta a mai előadást, s azt is elmondta, nagy fába vágta a csapat a fejszéjét. Szövevényessége miatt nem ez a legismertebb szövege Rejtőnek. Noémi nagyon pozitívan értékelte az előadást: megkapó volt a színpadkép, a díszlet, a hangulat, a karakterek, a helyszínek, s mindezek szerinte abszolút aláhúzták a rejtőiséget, ahogyan frenetikusan kitalálták a kettős szereposztást is. Nagyon jó volt, hogy mindkét Prücsök (**Tóth Zita, Horváth Sarah**) ott ült együtt a végén. **Göncő Ágnes** éneke mindenkit elvarázsolt, a zeneválogatás is nagyon jó volt.

Noémi szerette a mozgásszínházi részeket is, hiszen a groteszk hangulatot tükrözte, ám azt sajnálta, hogy egy idő után ez, ahogyan közös mozgások, melyek egyúttal lelassították, megállították a jeleneteket, kikoptak az előadásból, de ez valahol érthető is volt, hiszen egyre személyesebbé és realisztikusabbá vált az előadás.

Rejtő Jenő durván erős karaktereket használ a regényeiben, ezt szépen szemléltették is az előadásban, kellően elnagyoltak voltak, ugyanakkor ez néhol a beszéd érthetőségének a rovására ment: *„egy jól kitalált erős karaktert láthattunk volna, de elvonta a figyelmet az, hogy nem értettük."*

Az értékelést **Czajlik József** (Caca) folytatta azzal, hogy ő nem emlékszik, hogy látott volna valaha olyan filmet vagy előadást, ami a rejtőiséget kellő mértékben vissza tudta volna adni. Ebben az előadásban volt erre törekvés, de itt sem kapta meg ezt egészében. Mindenesetre az díjazandó, hogy ilyen erőteljes hatást elérve készítették el ezt az előadást. Így esen nem beszélhetünk haszontalan vállalkozásról, sőt, meg tudott jelenni buborékként, fel tudott törni a rejtőiség.

Az előadás végefelé megjelent egyfajta nyugalom, az előadás nyelve ekkor kezdett el igazán működni. Azt Caca is megerősítette, hogy sokszor nem volt artikuláció. Vagyis az artikulálódott jobban, hogy milyen a színjáték, milyen közösségi játék lesz, nem maga a szó. Látszódott egy totális színházi törekvés: a szimbolikus háttérrel, a tér elhelyezésével, a karakterek ruhákkal való megsegítésével, a fényekkel, a papírhajókkal és azok rivaldafényeivel, az eszközhasználattal, ahogy folyamatosan végigvezették a szálakat. Ennek ellenére a néző néha belegabalyodott a történetbe, nem volt egyértelmű hol tartunk, mi a cél. Viszont voltak olyan szerepmegformálások, amelyek kimondottan tetszettek Cacának. Például Zita Prücsök-megformálása, az őszinteségével letiporta az embereket és a helyzeteket. Nem működött volna a darab, ha benne nincs meg ez az erő. Vele lehetett menni, őt tudtuk követni. A doktor is nagyon jó volt (**Huszka Zita**), intelligens színjátékot láthattunk tőle, mindent próbált benntartani, már csak abból a pozícióból is, amit alakított. **Hajdú Sára** is remekelt a váltásokban: kapcsolóként váltott a rajzfilmfigurákban. Ehhez hozzátette, hogy az előadás vándormotívumokkal dolgozott, melyek visszza-visszatértek, így volt rétegzett az előadás, s ennek hála vissza tudtunk kapcsolni egy-egy helyzetre. Ész Lajos karaktere (**Csáki Beáta**) is nagyon jó volt, ahogy beette magát a társaságba. Caca pont így képzeli el az ügyészeket. A kíméletlenség nagyon fontos volt. Tetszett Szivar (**Dévai Tibor**) karaktere is azzal, hogy túl magas hőfokon égett végig, *„több rezervát kellett volna hagyni a maximumra”*, hogy a kibukásnál még jobban megvillanhasson a sebezhetősége. Göncő Ági énekénél viszont arra reagált, hogy mivel mikrofonba énekelt, finomabb, egyszerűbb énekkel még nagyobb hatást lehetett volna elérni, hiszen a kihangosítás minden rezdülését kiemeli az énekesnek, ezért nagyon izgalmas lenne, ha halkan, igazán a lélek szólalna meg.

Caca a végén kiemelte, hogy nagyon fontosnak tartja az összjátékot, hiszen nem emelhetett volna ki karaktereket, ha nincs meg az erős összjáték.

Brestyánszki Boros Rozi a szövegre fókuszálva kezdte. Elmondta, hogy sok az információ, és sok mellékszál maradt a történetben, ami széthúzza a figyelmet. Sokára tart, mire elkezdjük összerakni a történetet. Az a szerencsés, ha az elején jól lerakjuk az alapokat, megalapozzuk a történetet, s onnan már jöhetnek a mellékszálak. Álljunk biztosan a talpunkon, s utána tudjuk szőni az eseményeket. Az érthetőség problematikájára Rozi is rákapcsolódott, azt is kihangsúlyozta, hogy sokszor beszéltek hátrafelé, s voltak helyzetek, amikor ez nem is volt indokolt.

Nagyon izgalmas volt a miliő, francia film noir hangulata volt, ahogyan izgalmas volt a zenei válogatás, de még jobb lett volna, ha a szöveg és a zene nem váltja folyamatosan egymást, hanem kicsit összecsúsztatják a kettőt. Az egész előadásban volt valamiféle fura költőiség. Evidens volt, hogy voltak groteszk figurák és voltak hiperrealisták, jó volt a kontraszt, az ellenpontok. Az viszont már kevésbé volt jó Rozi szerint, hogy mindenki hasonlóan volt fura, hasonlóan groteszk, kicsit átvették egymás figuráit, pedig ebben sok lehetőség lett volna. A groteszkben a smink, a tér, a ruha nem segít, csak a játék, s ekkor viszont nagyon különbözően kell ezt kijátszani. A groteszk nem hülyeség. Komoly gondolatiság kell mögé, hogy működjön. S ebben az előadásban voltak ilyen pillanatok.

Rozi azt is elmondta, hogy a szerepformálás során annak van mindig könnyebb dolga, aki nem játszik több szerepet, csak egyet, mert akkor fel lehet építeni a figurát A pontból B-be. Ha több figurát játszik valaki, azt nehezebb felépíteni, nehezebb eljutni egy robbanáspontig.

Abban mindhárom zsűritag egyetértett, hogy nagyon nagy vállalás volt ezt a szöveget megcsinálni, látszik, hogy rengeteg meló van benne. De Caca hozzátette: *„nyilván mindenki a saját tehetségéhez mérten rakja fel a lécet.”*

Virág Kiss Anita

„Egy liliom az nem büdöske”

A szenttamási Liliomfi színjátszó csoport előadásának zsűrizéséről

Vasárnap estére könnyed szórakozás jár a falu népének. A Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja, Liliomfi színjátszó csoport Szenttamásról érkezett, s a csapat névadójájával, azaz Szigligeti Ede: *Liliomfi* című klasszikusával érkeztek a Találkozó színpadára. Helyzetkomikum, komédia, nagyokat kuncogó nézők. Az előadást **Robotka István** rendezte, aki többek között a professzor szerepét is magára vállalta.

Varga Tamás üdvözölte a társulatot, akik második alkalommal vesznek részt a találkozón, első alkalommal tavaly láthattuk őket a *Vásári komédiák* című előadással. Meg is jegyezte, hogy milyen jó látni a növekedést, idén ötven százalékkal több tag van, mint előző évben.

Robotka Angéla a csapat egyik vezetője elmesélte, hogy nem rózsásak a körülmények, ami a próbák helyszínét illeti, hiszen sokkal kisebb térben próbálnak, mint a színpad, ahol végül bemutatják a darabot. A másik nehezítő körülmény, hogy a fiatalok közül sokan másik városba – Zomborba, Zentára, Újvidékre, Topolyára, Óbecsére járnak középiskolába, s amikor hétvégén hazatalálnak, annyira aktívak, hogy mindennel foglalkoznak: tánccal, zenével, énekkel, színházzal. Sokszor ütköznek is a próbák, jól ki kell sakkozni, néha csak heti egy alkalommal tudtak összejönni. Angéla elmondta, ebből a szempontból könnyebb volt dolgozni a *Vásári Komédiákon*, mert ott több jelenet, több különálló rész volt, így tudtak dolgozni kisebb csoportokban is. Az előadásnak a Találkozó előtti napon volt a bemutatója, tehát egy friss röprízt láthattunk.

A zsűrizést **Brestyánszki B. Rozi,** a Szabadkai Népszínház dramaturgja kezdte, aki örömét fejezte ki, hogy egy új csapattal találkozik, szerinte elképesztő energia sugárzik a csapatból, árad belőlük a lendület, a játékosság, s ezt élvezet volt nézni. Az elején érzett egy kis lámpalázat, ami azonban tizenöt perc után elillant, s elszabadult az őrület, ahogy Rozi fogalmazott, s sodró lendülettel vitte az egészet tovább, ami szerinte dicséretes. Pozitív értelemben véve nincs elég szerep a *Liliomfi*ban a csapat számára, hiszen hála Istennek sokan vannak. *„Mégis azt látom, hogy a szolgálólány, aki csak ki-be szaladgál azzal, hogy odaég a kaja, ezt a legapróbb szerepet is óriási színészi jelenléttel oldja meg. Ez csodálatos dolog.”* – tette hozzá Rozi.

Kiemelte, az egész társulatra vonatkozóan, hogy túl sokat beszélnek a nézőknek háttal, s ilyenkor nem minden hallatszik. Erre oda kellene figyelniük, s emellett a beszédtempóra, a hadarásra, az artikulációra, s a nyelvi tisztaságra is, ami nem fogadja el a „suksüközést”. Rozi nem érezte szükségét a kulisszák váltakozásának, azaz a függönyök cserélgetésének, úgy véli ha pusztán másik terítőt tesznek az asztalra vagy más huzatot a székekre, ő nézőként érteni fogja, hogy ez most máshol történik. Megjegyezte, hogy ha az előadás elején a Professzor úr múltját megmutatják élő szereplők, akkor Mariskát is el kell, nem lehet ő csak egy elhangzott szó. Csapat-építő előadást látott, kompakt csapatot, együtt alkotást. A mondandója végén még megköszönte a Robotka házaspárnak, hogy belevágtak ebbe a munkába: *„Ez mind sok öröm, sok fáradtság és áldozat, de aki szereti ezt csinálni, az szívesen áldozza rá a hétvégéjét. Ritka kincs egy ilyen csapat.”*

Ezután **Czajlik József** (Caca), a Kassai Thália Színház igazgatója vette át a szót, s a jelekről, jelzésekről beszélt elsőként. Amikor ugyanis Liliomfi (**Ifj. Robotka István**) kihallgatja mi történik a másik szobában, következetesen hátramegy oda, ahol egy függöny

van, de Caca szerint mi, a közönség már tudjuk, hogy ott egy fal húzódik, s akkor is értené, ha ez egészen elöl történne. Érthetőek a jelek, s mint mondja, ezt a színészek teremtették meg azzal, ahogy használták a díszletelemeket, s ahogy lejelezték. Néhány férfi karaktert nőire írtak, ami megengedett. Így például Kányai fogadós (**Velez Angéla**) vagy Szellemfi (**Móricz Mirella**) is nővé vált.

„Amikor Kányai fogadósné elővesz a levelet és elolvassa, figyeljetek oda, mert most nem helyes, amit olvas, hisz csak az ő fejében jelenik meg a „nemes" szócska Kis György, a pincér neve után a levélben. A papíron nem lehet az ő neve, mert ezáltal őt egy másik helyzetbe kerítjük. Mintha szándékosan akarna félrevezetni, hogy egy rosszabb helyzetbe kerítse, rossz hírét keltse, ez esetben értem, de ha az eredeti szándékot követtétek, akkor ez a név így nem szerepelhet a papíron."

Liliomfihoz is volt néhány építőjellegű észrevétele, szerinte amikor felszolgál, lehetne Mariska és a professzor között, hisz ekkor minden figyelem felé irányulna, ő a probléma, ő a közép. S innen már ki is tudna húzódni, ha a jelenet megkívánja. *„Azt kicsit hamisnak éreztem, hogy leülsz hozzájuk. A professzor nem biztos, hogy tűrné azt, hogy egy pincér leüljön melléje. Vagy leül, a professzor észreveszi, lereagálja, hogy ez megengedhetetlen, vagy egyáltalán nem ül velük egy asztalhoz. Ha önmagában elemzem a darabot, akkor nem ülhet oda."*

Ezután arról is beszélt, hogy amikor a színpad előtt kúszva játssza, hogyan mászik át az ő Mariskájához, túl sokáig szemeznek, mielőtt tényleg meglátná a lány. Szerinte úgy kéne időzíteni, hogy egy adott ponton bukkanjon fel. *„Mariska nem tehet úgy, hogy nem lát, mert szerintem lát."*

A címszereplő, István elmondta, ez is amiatt van, mert nem próbálhattak színházteremben, hisz ezt szinte a bemutatón találták ki. Caca szerint ebben az esetben csak arra figyeljen oda, hogy időzítse felbukkanását, addig maradjon takarásban. Ezután Kányai fogadósnéhoz, azaz Velez Angélához fordult: *„Nagyon észen kell lenni. A te karaktered életében több fordulat is van. Valakiről, valamiről gondolsz valamit. Egyik ámulatból a másikba esel. A te helyedben én még jobban szintezném ezt, mert van egy kis mezsgyén mozgó rácsodálkozás nálad, de még jobban fokozhatnád. S ezt a részt otthon is el lehet végezni, kidolgozni, s te meg is tudnád csinálni, mert minden tehetséged, energiád, erőd megvan hozzá."*

Mikor bevallja, hogy ő Liliomfi, tehát lelepleződik, arra nem lehet büszke, hisz akkor ő nem más, mint egy közönséges csaló – mondta Caca. De ő nem az. Ő egy álmodozó, egy fantaszta, aki a cél szentesíti az eszközt alapon feláldozza még jóhírét is a szerelemért. Megtörik egy picit, hisz ő is leleplezi nekünk azt, hogy a lelke mélyén ő egy jófiú. *„Mert nézzük meg a növényt. A liliom a semmiből nő ki, s lesz belőle egy zöld szétterülő franc, de ngyon magasra nő, nem is értjük mi az, ami hirtelen ilyen nagyra nőtt, aztán egyszer csak kinyílik. Ez vagy te. Nem lehetsz egy Büdöske."*

Fridrik Noémi színésznő elmondta, ő is azt tapasztalta, hogy frenetikus energiával rendelkezik mindenki a társulatban, amivel bátran játszanak is. Játszanak a színekkel, az erők beosztásával. Az érthetőségről terén ő is érezte az elején jelenlevő lámpalázat, s úgy véli, emiatt a felfokozott állapot miatt sok információ el is tűnt már a kezdésnél. Liliomfi szerinte is üde foltja az előadásnak, csak bátorítani tudja, hisz csodálatosan összefogta ezt a dolgot, s volt egy természetesség benne. *„Ez lehet, hogy furcsán hangzik, mert Liliomfi minden, csak nem természetes, persze, de én most a színpadi létezésedből áradó magától értetődő dologra gondolok, a természetességre. Mindenkit erre bíztatnék hát: most, hogy már a szöveg megvan, próbáljatok meg még jobban jelen lenni, lazának lenni, s próbáljátok félretenni, hogy színpadon vagytok. Próbáljatok meg játszani. Bennetek dúl a tettvágy. Ez volt az első lépés, próbáljuk letisztítani, próbáljunk meg játszani."* A zenéről is beszélt, szerinte a fogadó-jelenet előtti kocsmazene nem illett oda, azaz igen, amennyiben folyamatosan szólt volna a háttérből, mintegy segítve a kocsmai hangulatot.

A zsűrizés végén a szenttamásiak kaptak még egy csokornyi támogatást és biztatást, kívántak nekik még sok új tagot, s megszámlálhatatlan új előadást.

Szerda Zsófi

Ma a Találkozó színpadán

Generációk együttműködése

Mikor találkozhat két generáció egymással? Milyen helyzetben jöhet össze idősebb és fiatalabb úgy, hogy esetleg ismereteket is szerezhessenek egymásról? A családon és esetleg a munkahelyi kapcsolatokon kívül? Hát a SZÍNHÁZBAN. A mai két előadásban generációk találkoztak. Hogy mennyire tudtak összecsiszolódni, ez az előadásból fog kiderülni.

Április 8., hétfő, 17.00 óra

A Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület „JÁCCUNK" truppja, Temerin

A temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület színjátszó társulata gazdag múltra tekint vissza – elsősorban néhai Szabó Péter rendező és szervező munkájának köszönhetően. A Szirmai Károly MME „JÁCCUNK" truppja kb. másfél éve létezik, melyet László Sándor színművész, rendező vett a szárnyai alá. A *Kormányeltörésben* című első, verses darabot a tavalyi Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozója után bemutatták a magyarországi Szeged-Szentmihályon is. Most egy közös produkcióra készülnek az egyesület néhány felnőtt, amatőr színjátszójával. Az egyesületben nagy hagyománya van a színjátszásnak. Az Arany-évfordulóra készült darab után vidám jeleneteket mutattak be a tavalyi farsangi kabaréban, és most is folyamatban vannak a próbák egy egész estét betöltő, több jelenetből álló vidám kabaréműsorra. Egyesületükre jellemző a színészgenerációk együttműködése, ez alkalommal is egy ilyen produkció kerül bemutatásra.

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

1997 – A társulat Pataki László-díjat érdemelt ki a legjobb előadásért, ezzel együtt vendégszereplést Zsámbékon Sławomir Mrożek *A nyílt tengeren* című előadással. Ugyanezen előadásban játszott legjobb férfi főszerepéért Szilágyi László-díjban részesült Gőz László.

2015 – Közönségdíjban részesült a csoport a *Tűvé-tevők* című előadásáért, melyet Törteli László rendezett.

A Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület „JÁCCUNK" truppja bemutatja:

Koldustetű (60')

Gion Nándor *A kárókatonák még nem jöttek vissza* című regénye alapján

Dráma

Szereplők:

Elek István
Gusztony Endre
Jankovics Bocskovity Éva
Kókai Anna
Lakatos Klára
Szabó Zsuzsanna
Sziveri Béla
Sziveri Éva
Teleki Emese Eugénia
Varga Dóra
Varga Flórián
Varga Teodóra
Zelenka Antal
Zelenka Máté

Rendezte: László Sándor
A színpadi adaptációt készítette: Gyarmati Kata és Mezei Kinga
Fénytervező: Majoros Róbert
Fény- és hangtechnikus: Todorovity Denisz
Zenei munkatárs: Zelenka Antal

Április 8., hétfő, 20.00 óra

A Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület Soma Színtársulata, Bácsfeketehegy

A csoport 1994 áprilisában alakult. A következő évben már színre vittek egy egyfelvonásos előadást. 1997-ben részt vettek a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók I. Találkozóján. Két év kihagyás mellett folyamatosan részt vesznek a szemlén. Több tömeges, sokszereplős előadást készítettek. 2008-ban fesztiváldíjat kaptak a *Lúdas Matyi* című népszínmű előadásáért, ezenkívül több fődíjat is magukénak tudhatnak (közönségdíj, legszebb színpadi beszéd, színészdíjak). Büszkék volt rendezőikre: Ferenci Jenő színművészre, Merkva Péterre, Tóth H. Verára. Idén negyed évszázados a Soma színtársulat.

A társulat mottója: szórakozni és szórakoztatni.

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

1998 – a Szántó Róbert-díjat Kovács Károly érdemelte ki, valamint a csoport Bambach Róbert-díjban részesült a legjobb alternatív/új formákat kereső előadásukért, Tömörkény *Barlanglakók*jáért Merkva Péter rendezésében.

2000 – Garay Béla-díjban részesült Merkva Péter a legjobb hagyományos rendezésért.

2006 – Szántó Róbert-díjat érdemelt ki a csoport (Valentin Katajev: *Tévedések napja*), valamint Szabó László Nagy István-díjat, a legjobb férfi mellékszereplő díját nyerte el.

2007 – A legjobb férfi mellékszereplőnek járó Nagy István-díjban Szabó László részesült (Milan Grgić: *Ébredj fel Katám*), a csoport ebben az évben a Közönségdíjat is hazavihette.

2008 – Garay Béla-díj a legjobb hagyományos rendezésért Merkva Péternek, valamint Bambach Róbert-díj járt a Soma Színtársulatnak Fazekas Mihály *Lúdas Matyi*jáért.

2017 – A zsűri a legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjjal tüntette ki Szukola Bélát, a bácsfeketehegyi Soma Színtársulat tagját a *Hyppolit, a lakáj* című előadásban Hyppolit szerepének megformálásáért.

2018 – A zsűri a legjobb női főszereplőnek járó Ferenczi Ibolya-díjjal tüntette ki Hodik Annabellát Hamvai Kornél: *Kitty Flinn* című előadásban Kitty Flinn szerepének megformálásáértp.

A Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület Soma Színtársulata bemutatja:

Háy János: *Mandragóra* (80')

Niccoló Machiavelli színműve alapján

Vígjáték

Szereposztás:

Callimaco – Kőműves Csaba Bence
Ligurio – Szabó László
Siro – Hodik Annabella
Nicia – Kovács József
Sostrata – Kormos Irén
Lukrécia – Paulyuk Jenifer
Pap – Szukola Béla
Asszony – Fehér Etelka
Juan – Szakács Tamás

Rendezte:
Ralbovszki Csaba
Díszlet: Szukola Béla
Jelmez: Hodik Annabella
Technikai munkatárs:
Simonyi Tamás
Koreográfus: Szakács Tamás

Holnap a Találkozó színpadán

Amikor kicsúszik a kezünkből az irányítás

Milyen bonyodalmakat okozhat a magánéletben az, ha titkolózunk? Milyen bonyodalmakat szülhetnek a simlis üzérkedések? És mi történik akkor, ha hirtelen olyan személyek tűnnek fel, akikre egyáltalán nem számítunk? Váratlan események sorozatával nézhetünk szembe holnap. Ha a megoldásokra kíváncsiak, nincs más dolguk, mint 18 órakor és 20 órakor beülni a kupuszinai színházba!

Április 9., kedd, 18.00 óra
József Attila Színtársulat, Nagykikinda

Székely Csaba: *Bányavakság* (90')
Dráma
Rendezte: Király Sándor

Az előadásról:

A *Bányavirág*ból ismerős helyszínt ezúttal a község polgármesteri címéért vívott harc jellegzetes szereplői lakják be. Ince, a jelenlegi elöljáró foggal-körömmel ragaszkodik székéhez, és mindent megtesz, hogy kihívóját, a szélsőséges nacionalista nézeteket valló Izsákot visszalépésre bírja. Kérésére érkezik a faluba „komiszár" Florin Lupescu, a magyarul is tudó román rendőr, aki azonban figyelmét elsősorban azokra a korrupciós ügyekre összpontosítja, amelyekben a település első embere érintettnek bizonyul. Ince karrierje veszélybe kerül, ezzel párhuzamosan pedig családja széthullásával is kénytelen szembenézni...

16 éven aluliaknak nem ajánlott!

Április 9., kedd, 20.00 óra
Az Ady Endre Művelődési Egyesület drámai csoportja, Szaján

Peter Shaffer: *Black comedy* (70')
Vígjáték
Rendezte: Nagy Aleksz

Az előadásról:

Az ifjú szobrász, Brindsley Miller és menyasszonya, Carol Melkett néhány drága, antik bútort kölcsönöznek engedély nélkül szomszédjuktól, hogy lenyűgözzék egyrészt Carol katonatiszt édesapját, másrészt a Brindsley munkáinak megtekintése végett egyazon estére vendégségbe hívott milliomos műgyűjtőt. Ám egy váratlan áramszünet, a szomszéd idő előtti visszatérése, valamint a fiú ex-szeretőjének hirtelen felbukkanása révén a dolgok kicsúsznak Brindsley és Carol irányítása alól, és a helyzet egyre katasztrofálisabbá válik.

12 éven aluliak számára nem ajánlott!

A szeretetről

A szeretet napja, tiszta Trónok harca

A szeretet napját (angolul: *Love Day)* 1458. március 24-én tartották Angliában a „rózsák háborújában" szemben álló felek, hogy békülést mutassanak. A szeretet napja VI. Henrik kisérlete volt arra, hogy ismét egységesítse birodalmát és a harcban álló főúri családokat. A király abban reménykedett, hogy sikerül kibékítenie az első Saint Albans-i csatában meggyilkolt Lancaster-párti urak utódait az apjuk haláláért felelős York-házi urakkal. Az ország nemessége ekkorra már két részre szakadt, és a trónért vetélkedő két nagy család mögött sorakozott fel. A Lancaster-pártiak arra készültek, hogy fegyverrel vesznek elégtételt Saint Albansért. Londonban ők és a Yorkok is hatalmas kisérettel, több ezer fegyveressel érkeztek. A király közvetítésével végül sikerült egy kártérítési egyezményt elfogadniuk, és ennek megünneplésére tartották a szeretet napját, amelyen Anjou Margit Yorkban és Salisburybe karolva vonult a király mögött. A kibékülés azonban rövid életű volt. 1458-ben már ismét a leszámolásra készültek a felek.

A szöveget Jánosi Emília, 5. osztályos tanuló állította össze.

Osztálytársaimmal Kupuszinán

Mi Kupuszinán lakunk,
De egyre kevesebben vagyunk.
Osztálytársaimmal mi kilencen
Egy nagy családot alkotunk.
Az 5 fiú és 4 lány sokszor
Kikészíti egymást.
De ha valaki rosszul érzi magát,
Azért felvidítjuk a másik hangulatát.

Jánosi Emília, 5.osztály

Az emberszeretet világnapja

Április 8. viszont az emberszeretet világnapja. A világnap célja, hogy mindenki figyelemmel és gondoskodással forduljon embertársai felé.

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy egyetlen napon kellene bepótolnunk azokat a mulasztásokat, melyeket a mindennapok során elszalasztunk. A szeretetet, a toleranciát és az elfogadást naponta gyakorolni kellene. A többi világnappal ellentétben, az emberszeretet világnapja kevés figyelmet kap úgy az emberek, mint a média részéről. Ugyan a szeretet minden ember számára ennek az érzésnek más és más szemszögét jelenti, hivatalos meghatározás szerint nem más, mint a másik ember vélekedésének, gondolatainak, álmainak tisztelete, együttérzés a hibáiban, és az az elv, hogy kisebb áldozatot hozunk azért, hogy neki ne kelljen nagyobb áldozatot hoznia.

Napjainkban, amikor az emberek egyre inkább elidegenednek egymástól, boldogtalanok, depresszióssak és elfelejtenek boldognak lenni, nem tudnak embertársaiknak szeretetet adni. Természetesen ez nem a túláradó érzelmek csöpögős áradatát jelenti, hanem pozitív érzések, beszélgetések, tapasztalatok, gondolatok átadását, amelyekkel az adott személynek segítségére lehetünk.

Érdemes ezen a napon, és az év többi napján is érdeklődéssel, empátiával fordulni a segítséget kérő emberek felé. Legyünk türelmesek, toleránsak, megértőbbek. Igyekezzünk úgy jót tenni, hogy nem várunk érte viszonzást.

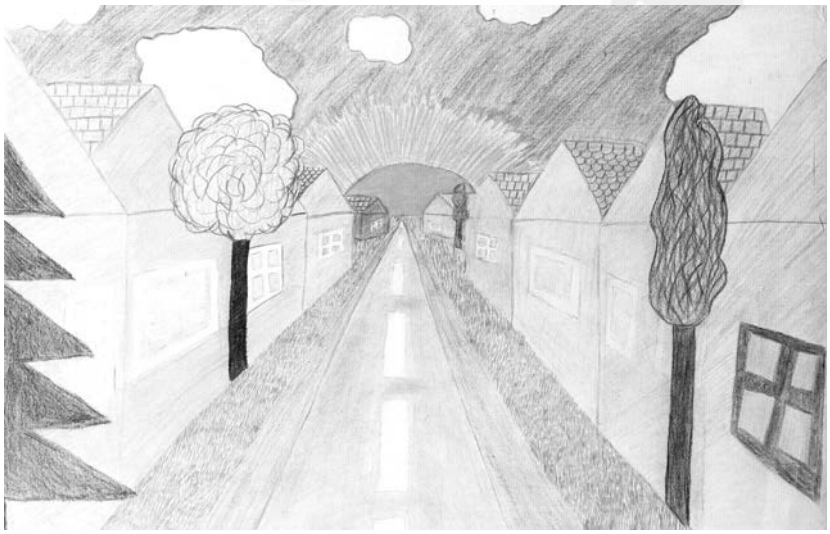

Lukácsevity Lara

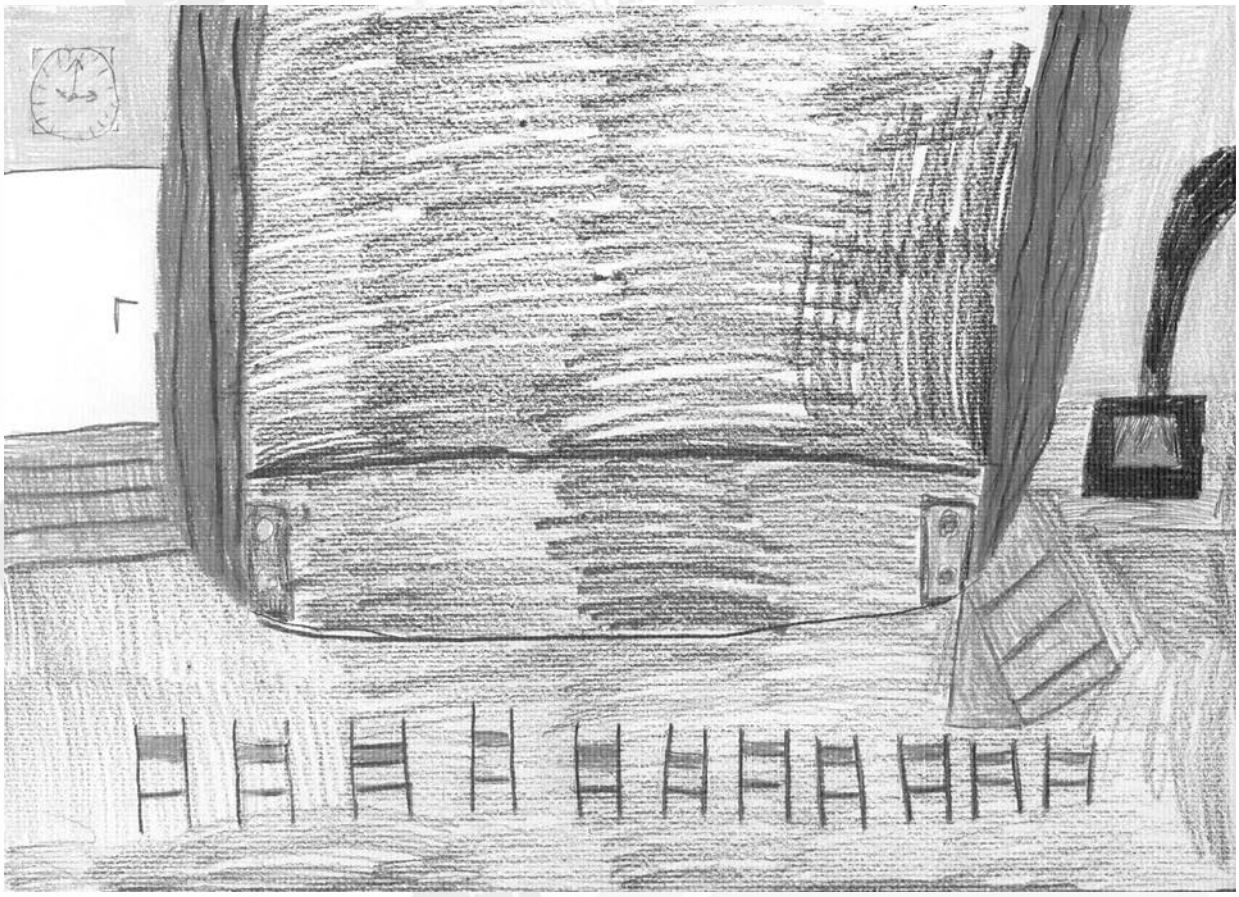

Sulc Kira 2. osztály

A szülőfalum

„Kicsiny falum, ott születtem én, nincs ott gyertya, nincs ott lámpafény, házunk előtt vén eperfa áll, engem anyám mindig hazavár…"

Ebben a fogalmazásban a szülőfalumról fogok írni, Kupuszináról. Régebben a falu neve „Hetes" volt. Ezt a kicsi falut a XVII. században telepítették, pontosabban 1751-ben hirdették ki Kupuszina telepítését. 1752-ben elkezdték építeni, és 1753-ban már megérkeztek az első lakosok a faluba. Hosszú évek múltán 1890. október 2-án egy baleset végett leégett a falu, de a népek újra felépítették. Szülőfalumba Szlovákiából jöttek az emberek, Nyitra és Heves megyéből. Falunkban a falutűzön kívül volt még egy szomorú esemény, amikor is a koleravészben körülbelül a fél falu elhunyt. De ennyit a történelemről, most már ugorjunk vissza a jelenbe. Számomra a szülőfalum, vagyis Kupuszina az otthont jelenti, mert más helységben egyáltalán nem érzem magam otthon, és azért, mert itt születtem. Petőfit idézve: *„itt születtem én, ezen tájon…"* Ha hosszabb útra megyek, és hazafelé a bekötőnél vagyunk, már nagy az öröm, hiszen otthon vagyok. Falunkban manapság sajnos csak kb. 800 lakos él, mivel mint máshol is, úgy Kupuszinán is bekövetkezett a külföldre való kivándorlás. De mi, akik még itt vagyunk, mindent megteszünk falunkért. Nyugodtan mondhatjuk, hogy Kupuszinán a színházi élet is beletartozik az életbe. Falunk az idén ünnepeli azt, hogy 100 éve, vagyis 1919-ben mutatták be az első amatőr színdarabot, *A cigányt*. Az idei darab, amit előadtak, (mert általában minden évben legalább egy darabbal kiállnak a színpadra színészeink) a *Tuladunai* címet viseli. Ezt a darabot Török Péter írta, aki szintén kupuszini származású volt. Fogalmazásomba ennyit szántam, és a fogalmazás befejezéseként folytatnám azt az éneket, amellyel elindítottam fogalmazásomat.

„…megírom majd jó anyám neked, ne várj haza többé, nem megyek. Amikor a kis falumban nyugovóra térnek, anyám, mondj el értem egy imát…"

Marásek Veronika, 7. osztály

Szórakoztatni és szórakozni

Társulatunknak ez a mottója

Társulatunknak szinte már a kezdetek óta ez a mottója, olyannyira már, hogy szállóigévé vált a tagok körében a szórakozni és szórakoztatni elv fogalma. Köztudott, hogy mi elsősorban vígjátékokat készítünk és mutatunk be a nagyérdeműnek, elsősorban abból a megfontolásból, hogy van elég gondja, búja, bánata az embereknek az úgymond nagybetűs világban, nem kell őket még a színházban is – ha már vette a fáradságot és eljött – abban a másfél, két órában különböző idegesítő, tragédiákkal spékelt jelenetekkel terhelni. Természetesen a darab elkészítése és már az olvasópróbál során is mi magunk is jól szórakozunk, például már akkor is, amikor még csak a szöveg értelmezésénél tartunk, egy-egy – akár véletlenül, akár szándékosan – elolvasott szó alkalmával, amely merőben más jelleget, értelmet ad a jeleneteknek. Azt hiszem, ezt sokszor tudatosan is megjátsszuk, amelyen természetesen jókat nevetünk. Ilyenkor persze nem maradnak el a poénkodások, ugratások és a képzelet szülte szituációk lehetőségének felvetései sem. Amellett, hogy úgymond szellemi munkát, tevékenységet végzünk, igyekszünk jó kedvvel, jó hangulatban eltölteni a próbákat, az meg hab a tortán, amikor valamelyik társunk névnapját vagy szülinapját ünnepeli, és megvendégeli a társulatot. Ezek az alkalmak is bővítik a szórakozás tárházát, azon felül, hogy a csapat tagjainak a kapcsolatát erősítik, szorosabbá fonják.

A Soma színtársulat fennállásának és tevékenységének 25 éve során– az idén ünnepeljük ezt a jeles évfordulót – ezekből a kapcsolatokból több házasság is létrejött, ami minden bizonnyal jól tükrözi a mindenkori tagok egymással való viszonyát, kötődését. Az elmúlt – mondjuk így nagyképűen – negyed évszázad során mintegy 80 ember fordult meg a társulatnál, ki rövidebb, ki hosszabb ideig húzta velünk (három öreg taggal) Thália szekerét. Ezek az emberek jelenlétükkel, munkájukkal és persze viccelődésükkel hozzájárultak, hogy a társulat túlélje ezeket az éveket, amelyek bizony hoztak nehézségeket is, megpróbáltatásokat is a társulat életébe. Ám azonban a jó kedvnek, a humornak köszönhetően a társulat menetel tovább előre, hogy az idei évadban is a közönségnek egy újabb vígjátékkal rukkoljon elő.

Már-már úgy tűnt, hogy az idei próbasorozat „szürke hétköznapok" egyikeként fog bekerülni a Soma-naplóba, amikor a kosztümös próbák egyikén az egyik szereplő ajtóstól, félfástól jött be a színpadra. Ezek az elemek majdnem letakarták a pódiumra

bebukdácsoló vékonydongájú kollégát. Végül is hősiesen, egy vadnyugati fenegyerekhez méltóan talpon maradt, ám a szeméből kiáradó fenyegető dühvel a kulisszaépítő kollégát kereste, aki történetesen a nézőtéren ült, és látva a vészjósló helyzetet, szép csendesen lecsúszott a két széksor közé, nehogy egy – szerencsére a szereplők csupán játék pisztolyukkal voltak felfegyverkezve – éppen arra repülő ajtó eltalálja. A színészkollégák első döbbenetük után éktelen nevetésbe, hahotázásba kezdtek, a vadnyugati botrányhős is megbékélt, már ő is együtt nevetett a többiekkel. Látva a helyzetet én is előbújtam a széksorok fedezékéből, ahová végső soron nem is annyira félelemből, hanem poénkodásból bújtam, hogy ne csupán szórakoztassunk, hanem szórakozzunk is.

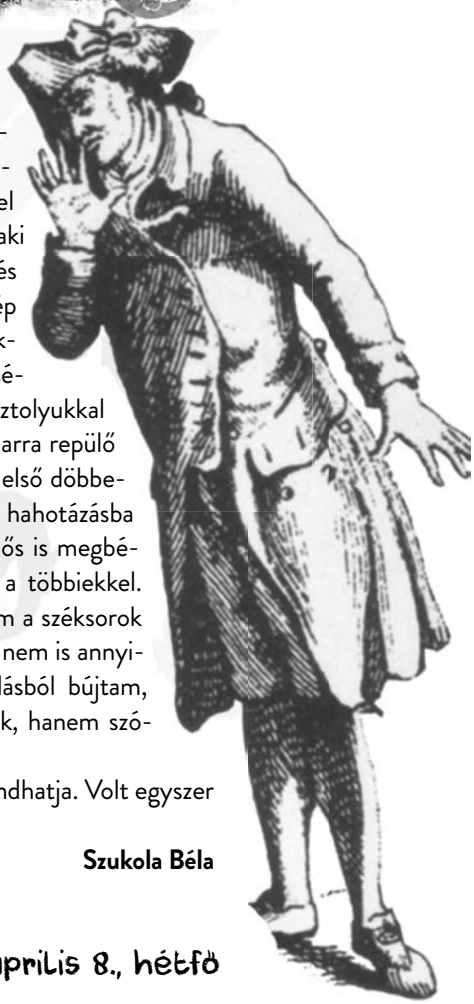

A Soma színtársulat is elmondhatja. Volt egyszer egy vadnyugat.

Szukola Béla

A zsűrik

Brestyánszki Boros Rozi
író, dramaturg

Zentán született 1970-ben. A gimnázium elvégzése után az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékére iratkozott, később a szabadkai Tanítóképző Főiskolán diplomázott, szakképesítését az Óvóképző Egyetemen szerezte mint iskoláskor előtti gyerekek képzőművészeti nevelője.

1998-tól a szabadkai Népszínházban helyezkedett el, és röviddel ezt követően már dramaturgiai munkákat is végzett. 2004-től hivatalosan is a Magyar Társulat dramaturgja. A hivatásos színházi munkája mellett foglalkozott drámapedagógiai munkával is, az amatőr és diákszínjátszó társulatok képzésével. 2007-ben a szabadkai Színitanoda vezetője.

Angol, német és szerb nyelvből fordít. Drámáit, novelláit, fordításait és esszéit számos más kiadványban és online felületeken is publikálta.

Három önálló kötete jelent meg. 2005-ben az újvidéki Fórum kiadóház gondozásában publikálták a *Decennium* című színháztörténeti könyvét, amely a szabadkai magyar színjátszás 1995-től 2005-ig terjedő időszakát dolgozza fel. 2010-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában megjelent *Színházi alapok amatőröknek* című kézikönyve. 2015-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában megjelent a *Hullám* című drámakötete, amely öt önálló színművet tartalmaz. 2016-ban a Selinute gondozásában megjelenő *A felejtés ellen* c. antológiában a *Vörös* c. drámáját publikálták.

Szeret kísérletezni és kíváncsi.

Fridrik Noémi
színművész

Fridrik Noémi Vajdaságban született, Kupuszinán a József Attila Általános Iskolába járt. *„Már akkor tudtam, színésznő szeretnék lenni, és ebben a családom maximálisan támogatott. Az iskolai színjátszó körbe, balettra, néptáncra, társastáncra, zongorára, szolfézsra, énekkarra és zenekarra is jártam a nyolc év alatt, majd mikor elérkezett a felvételi ideje, Pécsre kerültem a Babits Mihály Gyakorló Gimnáziumába, ahol egy csodálatos irodalom tanárnő vett a szárnyai alá, Szász-Kolumbán Olga személyében. Német tagozatra jártam, de több időt töltöttem a Pódium színjátszó szakkörben, versenyeken, mint a németórán. Onnan egyenes út vezetett a főiskolára. Elsőre felvételt nyertem Babarczi László Kaposváron induló osztályába. 2006-ban végeztem a főiskolán, ahonnan Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházhoz szerződtem. Immár 13. éve vagyok a társulat tagja, ahol fantasztikus szerepeket játszhattam el.”*

Lehetősége volt több színháznál vendégjátszani. Kooprodukcióban a Katona József Színház és a Szputnyik Hajózási Társasággal Shakespeare *Szentivánéji álom* darabját mutatták be, ahol Heléna szerepét játszotta, míg főiskolai vizsgaelőadásukban Hermia lehetett. Tatabányán és Győrben is eljátszhatta Egressy Zoltán *Portugál* c. darabjában Masni szerepét, illetve az Egri Pinceszínház *Tanulmány a nőkről* c. darabjában dr. Képes Vera volt.

„2015 és 2016-ban megszülettek a lányaim és az idei évadban tértem vissza a színpadra. Jelenleg Shakespeare Macbeth, Feydeau A balek (A hülyéje), illetve Cloud Magnier Oscar című darabjában láthat a nagyközönség.”

Czajlik József színházi rendező, színész

1975. június 1-jén született Dunaszerdahelyen. A kassai magyar tanítási nyelvű ipariskolában érettségizett 1993-ban. Ezt követően a *Kassai Thália Színház*, majd 1994–1995-ben a *Komáromi Jókai Színház*, 1995–1997-ben ismét a Thália tagja lett. 1997–2002 között rendezést tanult Pozsonyban, majd a budapesti Bárka Színház főrendezője lett. A Komáromi Jókai Színház-beli Amadeus-rendezése 2001-ben a kisvárdai Határon Túli Magyar Színházi Fesztiválon fődíjat, a budapesti Országos Stúdiószínházi Fesztiválon rendezői különdíjat kapott. Az Amadeusból tévéfilmet is rendezett. 2007-ben Gál Tamással Epopteia néven színházi műhelyt alapított. Jelenleg a Kassai Thália Színház igazgatója.

SÚGÓ

A TALÁLKOZÓ NEM TRÉFAMESTER!

JEGYZETEK

impresszum

Súgó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXIV. Találkozójának színlapja

Kiadja a kupuszini Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség • A fedőlapot Pál Anikó tervezte Nagy Kornélia munkája nyomán • Tördelő-szerkesztő: Pál Anikó • Szerkesztette: Virág Kiss Anita • Munkatársak: Bíró Tímea, Hajvert Lódi Andrea, Oláh Tamás, Szerda Zsófia • A rendezvény fotósa: Stock János és Szerda Zsófia • A Súgó színlap online is elérhető és leolvasható a mellékelt QR-kódon • 2019 áprilisa, Kupuszina